

Lausunto Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle malminetsintälupahakemuksista koskien Suksi ja Kätkö -nimisiä alueita

119/11.00.00/2024

Kaupunginhallitus 29.04.2024 § 116

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa liitteenä olevista Kiteen kaupungin alueelle kohdistuvista malminetsintälupahakemuksista. Erityisesti Tukes pyytää mainintaa tutkimussuunnitelman mukaisen toiminnan vaikutuksista alueen kaavatilanteeseen, sekä ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Malminetsintälupien hakija on Rio Tinto Exploration Finland Oy ja malminetsintälupahakemukset koskevat Kiteellä sijaitsevaa 1592,13 ha kokoista Kätkö -nimistä aluetta, joka sijaitsee Kiteen Ojamäki-Loukunvaara kylien alueella. Toinen malminetsintäalue on nimeltään Suksi, joka sijaitsee Kiteen kaupungin ja Tohmajärven kunnan rajalla, Kunonniemen ja Kuukkelin kylien alueella. Haettavan Suksi -nimisen malminetsintäalueen pinta-ala on 788,55 ha.

Lausunnot tulee toimittaa malminetsintälupahakemuksen lupatunnus (Suksi: ML2023:0013, Kätkö: ML2023:0082) mainiten viimeistään 13.5.2024. Määräajan noudattamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävänä Tukesin internet-sivuilla:
<https://tukes.fi/malminetsintaluvatja-valtaukset>

Hakija etsii alueilta erityisesti LCT (Li-Cs-Ta) -pegmatitteja sekä muita alkuaineita. Hakija on käynyt läpi Kiteen alueelta tehtyjä maaperätutkimuksia ja kairasydänarkistoa ja uskoo alueelta löytyvän litiumpitoisia esiintymiä. Hakijan tutkimusten mukaan alueelta voi löytyä ennestään tuntemattomia LCT-pegmatitteja.

Hakijan mukaan molemmilla haetuilla malminetsintäalueilla tutkimusmenetelmät ovat tavanomaisia malminetsinnän tutkimusmenetelmiä, kuten geofysikaaliset mittaukset, kallioperäkartoitus, lohkekartoitus ja tarvittaessa timanttikairausta, mikäli lupaavia kairauskohteita löydetään.

Malminetsintälupa on voimassa 4 vuotta. Kaivosviranomaisen voi hakijan pyynnöstä jatkaa perustellusta syystä malminetsintäluvan voimassaoloa.

Rio Tinto Exploration Finland Oy:n hakemuksen mukaan malminetsinnästä ei synny jätteitä. Kairauksissa käytetään suljettua vedenkiertoa ja kairattu kallio- ja moreeniaines kuljetetaan pois kairauspaikoilta. Hakijan mukaan malminetsinnällä on vain vähäisiä vaikutuksia ympäristön- ja luonnonsuojeluun, vesistöihin, pohjaveteen, ihmisiin tai maa- ja kallioperään. Rio Tinto Exploration Finland Oy on ehdottanut malminetsintälupahakemuksissa lupakohtaiseksi vakuudeksi 2000 euroa.

Kiteen kaupunki keskittyy lausunnossaan ainoastaan malminetsintälupahakemuksiin, eikä ota kantaa mahdollisen kaivoksen perustamiseen nyt kyseessä oleville malminetsintäalueille. Kaivoslain 45 §:n mukaan malminetsintälupa on myönnettävä, jos laissa säädetty

edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Malminetsintäluvan myöntämiseen eivät vaikuta arviot siitä, että alueelle ei mahdollisesti voida myöhemmin myöntää kaivoslupaa.

Esityslistan liitteenä on Tukesin lausuntopyynnöt Kiteen kaupungin ja Tohmajärven kunnan alueelle kohdistuvista malminetsintälupahakemuksista sekä oheismateriaalina ehdotus ja alustava luonnos kaupunginhallituksen lausunnoksi.

Valmistelija: va. ympäristöpäällikkö Marjo Tikka, puh. 040 105 1304, marjo.tikka@kitee.fi.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lähettää esityslistan oheismateriaalina olevan luonnosesityksen mukaisen lausunnon Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle vastauksena lausuntopyyntöön malminetsintälupahakemuksista.

Kaupunginhallitus valtuuttaa va. ympäristöpäällikkö Marjo Tikan laatimaan lopullisen lausunnon kaupunginhallituksen kokouksessa antamien ohjeiden mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: Va. ympäristöpäällikkö Marjo Tikka oli paikalla keskustelun aikana, mutta ei osallistunut päätöksentekoon.